

Ni Elder James J. Hamula
Sa Seventy

Ang Sakrament ug ang Pag-ula

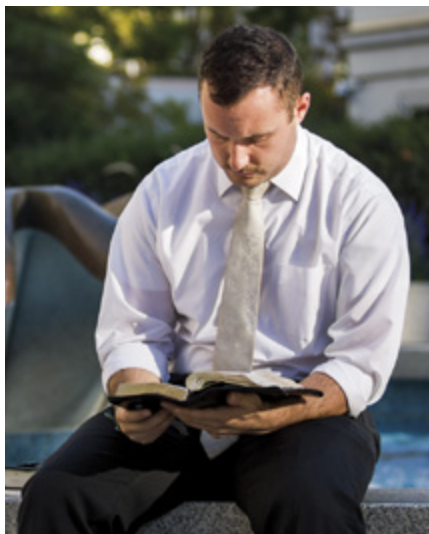
Ang ordinansa sa sakrament kinahanglang mas balaan ug sagrado sa matag usa kanato.

Sa gabii sa wala pa ang panghitabo sa Getsemani ug sa Kalbaryo, si Jesus mipundok sa Iyang mga Apostoles sa katapusang higayon aron sa pagsimba. Ang dapit mao ang lawak sa taas sa balay sa usa ka disipulo didto sa Jerusalem, ug kasaulogan kadto sa Pagpalabay.¹

Sa ilang atubangan mao ang tradisyunal nga pagkaon sa Pagpalabay, nga naglangkob sa gisakripisyo nga karnero, bino, ug wala gipatubo nga tinapay, mga simbolo sa miaging pagluwas sa Israel gikan sa pagkaulipon ug kamatayon² ug sa umaabut nga katubsanan nga mahitabo pa.³ Sa dayong tapos sa pagpangaon, mikuha si Jesus og tinapay, mipanalangin ug mipikas-pikas niini,⁴ ug mihatag niini sa Iyang mga Apostoles, nga nag-ingon, “Kumuha ug kumaon kamo.”⁵ “Kini mao ang akong lawas nga gihatag alang kaninyo: buhata ninyo kini sa paghandom kanako.”⁶ Sa samang paagi, Siya mikuha sa kopa sa bino, mihalad og panalangin niini, ug mipasa ngadto sa naglibut Kaniya, nga nag-ingon: “Kining kopa mao ang bag-ong pakigsaad diha sa akong dugo,”⁷ “nga igaula alang . . . sa kapasayloan sa mga sala.”⁸

“Buhata ninyo kini sa paghandom kanako.”⁹

Niining yano apan tiunay nga paagi, gipasiugdahan ni Jesus ang bag-ong ordinansa alang sa mga tawo sa pakigsaad sa Dios. Wala nay dugo sa hayop nga paagason o unod sa hayop nga sunugon agig paghulat sa matubsanong sakripisyo ni Kristo kinsa moabut pa.¹⁰ Hinoon, ang mga simbolo sa gipikas-pikas nga unod ug gipaagas nga dugo ni Kristo kinsa miabut na pagakuhaon ug pagakan-on agig paghinumdom sa

Iyang matubsanong sakripisyo.¹¹ Ang pag-apil niining bag-ong ordinansa magmatuod sa tanan sa balaanong pagdawat kang Jesus isip ang gisaad nga Kristo ug tibuok kasingkasing nga kaandam sa pagsunod Kaniya ug pagtuman sa Iyang mga sugo. Niadtong momatuod ug mopahimutang sa ilang kinabuhi, ang espirituhanong kamatayon “molabay” kanila, ug ang kinabuhing dayon masiguro.

Sa mga oras og mga adlaw nga misunod, si Jesus misulod sa Getsemani, gidala sa Kalbaryo, ug madaugong mibiya sa lubnganan sa taga-Arimatea. Human sa Iyang pagbiya kanila, ang matinud-anong mga disipulo ni Jesus sa sulod ug sa duol sa Jerusalem nagtigum sa unang adlaw sa semana aron sa “pagpikas-pikas sa tinapay”¹² ug “milahutay” sa pagbuhat sa ingon.¹³ Sigurado, ila kadtong gibuhat dili lamang sa paghinumdom sa mibiya nila nga Ginoo apan sa pagpadayag usab og pasalamat ug hugot nga pagtuo sa Iyang talagsaong Pagtubos kanila.

Sa talagsaong paagi, sa dihang si Jesus mibisita sa Iyang mga disipulo sa Amerika, mipasiugda usab Siya sa sakrament taliwala kanila.¹⁴ Sa pagbuhat niini, Siya miingon: “Kini kamo sa kanunay maninguha sa pagtuman”¹⁵ ug “Kini mao ang usa ka pagpamatuod ngadto sa Amahan nga kamo sa kanunay mahinumdom kanako.”¹⁶ Usab, sa pagsugod sa Pagpahiuli, ang Ginoo mipasiugda sa ordinansa sa sakrament, naghatag og mga panudlo ngari kanato susama sa Iyang gihatag sa Iyang mga disipulo kaniadto.¹⁷

Ang ordinansa sa sakrament gitawag nga “usa sa pinakabalaan ug sagradong ordinansa sa Simbahan.”¹⁸ Kinahanglan kining mas balaan ug sagrado sa matag usa kanato. Si Jesukristo Mismo ang mipasiugda sa ordinansa aron sa pagpahunumdom kanato kon unsay Iyang gibuhat aron matubos kita ug sa pagtudlo kanato unsaon paggamit sa Iyang Pagtubos nga malampuson ug sa ingon magpuyo pag-usab uban sa Dios.

Gamit ang gipikas-pikas nga tinapay, mimatuod kita nga kita nahinumdom sa pisikal nga lawas ni Jesukristo—lawas nga miantus sa mga

kasakit, kalisdanan, ug mga tintasyon sa tanang matang,¹⁹ lawas nga mipas-an sa kabug-at sa kagul-anan nga igong makapadugo sa matag lungag sa panit,²⁰ lawas kansang unod nasamdang ug kansang kasingkasing gisakit atol sa paglansang sa krus.²¹ Kita mimatuod sa atong pagtuo nga samtang kanang samang lawas gipahimutang sa kamatayon, nabuhi kini pag-usab gikan sa lubnganan, nga dili na gayud masakit, madunot, o mamatay.²² Ug sa pagkaon sa tinapay, atong giila nga, sama sa mortal nga lawas ni Kristo, ang atong mga lawas mahaw-as gikan sa mga higot sa kamatayon, madaugong mobangon gikan sa lubnganan, ug mapahiuli sa atong mahangturong espiritu.²³

Gamit ang gamay nga kopa sa tubig, kita mimatuod nga kita nahinumdom sa dugo nga gipaagas ni Jesus ug sa espirituhanong pag-antus nga Iyang gilahunay alang sa tanang katawhan. Atong gihinumduman ang kasakit nga maoy hinungdan sa dagkong tulo sa dugo nga miagas sa Getsemani.²⁴ Atong gihinumduman ang pagbunal ug pagsakit nga Iyang nalahunay sa mga kamot sa nagdakop Kaniya.²⁵ Atong gihinumduman ang dugo nga Iyang gipaagas gikan sa Iyang mga kamot, mga tiil, ug kilid samtang didto sa Kalbaryo.²⁶ Ug atong gihinumduman ang Iyang personal nga mga pamalandong kalabut sa Iyang pag-antus: “Unsa ka sakit ikaw wala masayud, oo, unsa kalisud sa pag-antus ikaw wala masayud.”²⁷ Sa pag-inom sa tubig, atong giila nga ang Iyang dugo ug pag-antus miula sa atong mga sala ug nga Siya motubos sa atong mga sala samtang kita mohangup ug modawat sa mga baruganan ug mga ordinansa sa Iyang ebanghelyo.

Sa ingon, gamit ang tinapay ug tubig, kita mapahinumduman sa Pagtubos ni Kristo kanato gikan sa kamatayon ug sala. Ang han-ay nga tinapay ang una ug ang tubig ikaduha importante. Sa pagkaon sa tinapay, kita mapahinumduman sa atong mahitabo nga personal nga pagkabanhaw, nga naglangkob sa labaw pa kay sa pagpahiuli sa lawas ug espiritu. Pinaagi sa gahum sa Pagkabanhaw,

kitang tanan makabalik sa atubangan sa Dios.²⁸ Kana nga kamatuoran maoy makapaatubang nato sa importante nga pangutana sa atong kinabuhi. Ang sukaranang pangutana nga giatubang natong tanan dili kay mabuhi ba kita apan kinsa may atong kauban sa kinabuhi human kita mamatay. Samtang ang matag usa nato mobalik sa atubangan sa Dios, dili tanan nato ang magpabilin uban Kaniya.

Pinaagi sa mortalidad, kitang tanan mahugawan sa sala ug kalapasan.²⁹ Kita dunay mga hunahuna, mga pulong, ug mga buhat nga dili mahiyason.³⁰ Sa ato pa, kita mahugaw. Ug ang sangputanan sa kahugaw sa atubangan sa Dios, giklaro gayud ni Jesus: “Walay mahugaw nga butang nga makapuyo didto . . . sa iyang atubangan.”³¹ Kana nga kamatuoran naklaro ngadto kang Alma nga Batan-on kinsa, dihang gikompronta sa balaang anghel, grabe nga gisakit, naglisud, ug gihadol sa iyang kahugaw nga siya nagtinguha nga “dili na igkita lakip ang kalag ug lawas, nga [siya] unta dili dad-on aron mobarug sa atubangan sa . . . Dios.”³²

Sa pag-inom sa tubig sa sakrament, gitudloan kita kon unsaon nga kita malimpyohan sa sala ug kalapasan ug sa ingon makabarug sa atubangan sa Dios. Pinaagi sa pagpaagas sa Iyang walay sala nga dugo, si Jesukristo mitagbaw sa gipangayo sa kaangayan alang sa matag sala ug kalapasan. Siya mitanyag dayon nga limpyohan kita kon magbaton kita og pagtuo diha Kaniya nga igo aron maghinulsol; modawat sa tanang mga ordinansa ug mga pakigsaad sa kaluwasan, magsugod sa bunyag; ug modawat

sa Espiritu Santo. Inigdawat na nato sa Espiritu Santo, kita malimpyohan ug mabalaan. Si Jesus miklaro og maayo niini nga doktrina:

“Walay mahugaw nga butang nga makasulod didto sa gingharian sa [Dios]; . . . walay makasulod sa iyang kapahulayan gawas niadto kinsa nakahugas sa ilang mga saput sa akong dugo. . . .

Karon mao kini ang sugo: Paghinulsol, kamong tanan nga mga lumulupyo sa yuta, ug duol ngari kanako ug magpabunyang diha sa akong ngalan, aron kamo mahimo nga pagasantoson pinaagi sa pagdawat sa Espiritu Santo, aron mobarug nga walay lama sa akong atubangan sa katapusan nga adlaw.”³³

Kini ang doktrina ni Kristo.³⁴ Kon dawaton nato kini nga doktrina ug magpakabuhi sumala niini, kita mahugasan sa dugo ni Kristo ug malimpyohan.³⁵

Pinaagi sa mga pag-ampo sa sakrament, atong gipahayag ang atong pagdawat niining doktrina ni Kristo ug ang atong pasalig nga magpakabuhi sumala niini. Sa atong pag-ampo sa Dios, ang atong Mahangturong Amahan, kita namahayag nga kita “kanunay mahinumdom” sa Iyang bililhong Anak. Una, kita nagsaksi sa atong “pagkaandam” nga mahinumdom. Dayon kita nagsaksi nga kita mahinumdom “gayud”. Sa pagbuhat sa ingon, naghimo kita og balaanong pasalig nga mopakita og pagtuo kang Jesukristo ug sa Iyang Pagtubos kanato gikan sa kamatayon ug sala.

Kita padayong namahayag nga kita “maghupot sa iyang mga sugo.”

Usa kana ka balaanong pasalig nga maghinulsol. Kon ang atong mga hunahuna, mga pulong, o mga lihoc dili maayo sa milabay nga mga adlaw, kita mipasalig og usab sa atong kaugalingon nga mas mopahiangay sa atong kinabuhi ngadto sa Iyang kinabuhi sa mga adlaw nga moabut.

Sunod, kita namahayag nga kita “andam nga modala [ngari kanato] sa ngalan sa Anak.”³⁶ Usa kana ka balaanong pasalig nga mopaubos sa atong kaugalingon sa Iyang awtoridad ug sa paghimo sa Iyang buhat, nga naglakip sa pagdawat sa matag makaluwas nga ordinansa ug pakigsaad.³⁷

Kon kita mopasalig ngadto niining mga baruganan, kita gisaaran diha sa mga pag-ampo sa sakrament nga kita sa “kanunay makabaton sa iyang Espiritu uban [kanato].”³⁸ Ang pagdawat og usab sa Espiritu usa sa kinatang panalangin kay ang Espiritu maoy molimpyo ug mobalaan nato gikan sa sala ug kalapasan.³⁹

Mga kaigsoonan, ang labing importante nga hitabo karon ug sa kahangturan mao ang Pag-ula ni Jesukristo. Siya kinsa mituman sa Pag-ula mihatag kanato sa ordinansa sa sakrament aron sa pagtabang nato dili lamang sa paghinumdom apan sa pag-angkon sa mga panalangin niining labing importante nga grasya. Ang kanunay ug tinud-anay nga pag-apil niining sagrado nga ordinansa makatabang nato nga mahangup ug masunod ang doktrina ni Kristo

human sa bunyag ug sa ingon makapadayon ug makakompleto sa proseso sa pagkabalaan. Sa pagkatinuod, ang ordinansa sa sakrament makatabang nato nga matinuod-anong makalahutay sa katapusan ug makadawat sa kahingpitan sa Amahan sama kang Jesus, grasya ug dugang pa nga grasya.⁴⁰

Ako mosaksi sa gahum ni Jesukristo sa pagtubos kanatong tanan gikan sa kamatayon ug sala ug sa gahum sa mga ordinansa sa Iyang priesthood, lakip na ang sakrament, sa pag-andam kanato nga “makakita sa nawong sa Dios, gani sa Amahan, ug mabuhi.”⁴¹ Unta atong madawat ang sakrament sunod semana, ug sa mosunod pa, uban sa mas lawom nga tinguha ug mas tinud-anay nga katuyoan, ako nag-ampo sa pangalan ni Ginoong Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa Mateo 26:17–20; Marcos 14:12–17; Lucas 22:7–18.
2. Tan-awa sa Exodo 12; Numeros 28:16–25; Bible Dictionary, “Feasts.”
3. Tan-awa sa Exodo 13:12–13; Mosiah 2:3–4; Moises 5:5–8.
4. Tan-awa sa Mateo 26:26; Marcos 14:22; Lucas 22:19; 1 Mga Taga-Corinto 11:24. Ang kalainan niini, sa dihang si Jesus mipasiugda sa sakrament taliwala sa mga Nephite human sa Iyang Pagkabanhaw, Siya mipikas-pikas sa tinapay, dayon mipanalangin niini (tan-awa sa 3 Nephi 18:3).
5. Mateo 26:26; Marcos 14:22; 1 Mga Taga-Corinto 11:24.
6. Lucas 22:19; tan-awa usab sa 1 Mga Taga-Corinto 11:24.
7. Lucas 22:20; tan-awa usab sa Mateo 26:28; Marcos 14:24; 1 Mga Taga-Corinto 11:25.

8. Mateo 26:28.
9. Lucas 22:19; tan-awa usab sa 3 Nephi 18:11.
10. Tan-awa sa 2 Nephi 11:4; 25:24–25; Jacob 4:5; Alma 34:14; 3 Nephi 9:17, 19–20; Moises 5:5–8.
11. Tan-awa sa Juan 6:51–57; 1 Mga Taga-Corinto 11:24–26; Doktrina ug mga Pakigsaad 20:40.
12. Mga Buhat 20:7.
13. Mga Buhat 2:42.
14. Tan-awa sa 3 Nephi 9:19–20; 18:1–11; 20:3–9; 26:13.
15. 3 Nephi 18:6.
16. 3 Nephi 18:7.
17. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 20:75; 27:2; 59:9–12.
18. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph Fielding Smith* (2013), 109. “Sa akong paghukom ang sakrament miting ang pinakasagrado, pinakabalaan sa tanang miting sa Simbahan” (*Mga Pagtulun-an: Joseph Fielding Smith*, 107).
19. Tan-awa sa Alma 7:11.
20. Tan-awa sa Lucas 22:44; Mosiah 3:7; Doktrina ug mga Pakigsaad 19:18.
21. Tan-awa sa Salmo 22:16; Juan 19:33–34; 20:25–27; 3 Nephi 11:14; Doktrina ug mga Pakigsaad 6:37; James E. Talmage, *Jesus the Christ*, ikatulo. ed. (1916), 669.
22. Tan-awa sa Mateo 28:6; Lucas 24:6, 39; Juan 20:20; Doktrina ug mga Pakigsaad 76:22–24.
23. Tan-awa sa Juan 6:51–59; Alma 11:42–44; 40:23; 3 Nephi 27:13–15.
24. Tan-awa sa Lucas 22:44; Mosiah 3:7; Doktrina ug mga Pakigsaad 19:18.
25. Tan-awa sa Isaias 53:5; Mateo 26:67; 27:26, 29–30; Marcos 14:65; 15:15, 19; Lucas 22:63–65; Juan 19:1; Mosiah 15:5.
26. Tan-awa sa Mateo 27:35; Marcos 15:15; Lucas 23:33; Juan 19:16, 33–34.
27. Doktrina ug mga Pakigsaad 19:15.
28. Tan-awa sa Alma 11:42–45; 3 Nephi 27:13–15.
29. Tan-awa sa Moises 6:55.
30. Tan-awa sa Mateo 5:27–28; 12:36; Santiago 3:1–13; Mosiah 4:29–30; Alma 12:14.
31. Moises 6:57; tan-awa usab sa 1 Mga Taga-Corinto 6:9; Mga Taga-Efeso 5:5; 1 Nephi 10:21; 15:33–34; Alma 7:21; 11:37; 40:26; 3 Nephi 27:19; Doktrina ug mga Pakigsaad 1:31–32.
32. Alma 36:15; tan-awa usab sa bersikulo 14; Pinadayag 6:15–17; Alma 12:14.
33. 3 Nephi 27:19–20.
34. Tan-awa sa 2 Nephi 31:2–21; 3 Nephi 11:31–41; 27:13–22; Doktrina ug mga Pakigsaad 76:40–42, 50–54, 69–70.
35. Tan-awa sa 3 Nephi 27:19; tan-awa usab sa Pinadayag 1:5–6; 7:14–15; Alma 5:21; 13:11–12; Ether 13:10–11; Moises 6:59–60.
36. Doktrina ug mga Pakigsaad 20:77; Moroni 4:3.
37. Tan-awa sa Dallin H. Oaks, *His Holy Name* (1998); Dallin H. Oaks, “Taking upon Us the Name of Jesus Christ,” *Ensign*, May 1985, 80–83.
38. Doktrina ug mga Pakigsaad 20:77, 79; Moroni 4:3; 5:2.
39. Tan-awa sa Mga Taga-Roma 15:16; 1 Mga Taga-Corinto 6:11; 2 Nephi 31:17; Alma 5:54; 13:12; 3 Nephi 27:20; Moroni 6:4.
40. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 93:6–20.
41. Doktrina ug mga Pakigsaad 84:22.